

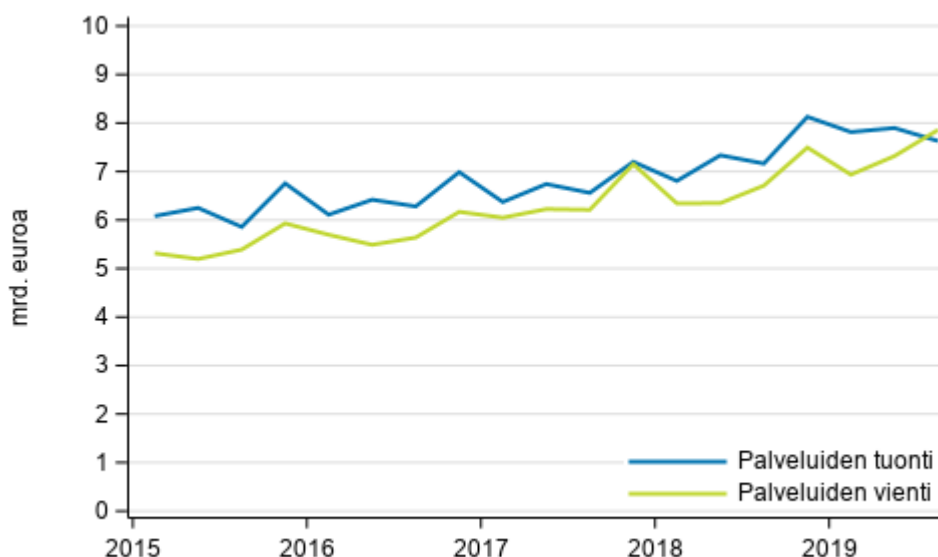
Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

2019, 3. neljännes

Tietotekniikkapalvelut palveluiden ulkomaankaupan kasvun selittäjänä vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä

Palveluvienti kasvoi 17 prosenttia vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Palvelutuonti kasvoi 5 prosenttia. Palveluvientiä kasvatti erityisesti ICT-palveluiden viennin kasvu. Vastaavasti tuonnissa suurin euromääräinen kasvu oli muissa liike-elämän palveluissa, kun taas suhteellisesti mitattuna rahoituspalvelut kasvoivat eniten. Lisäksi tuonnissa kasvua lisäsivät ICT-palvelut. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastosta, joka on osa [maksutasetta](#).

Kuvio 1. Palveluiden tuonti ja vienti neljännesvuosittain

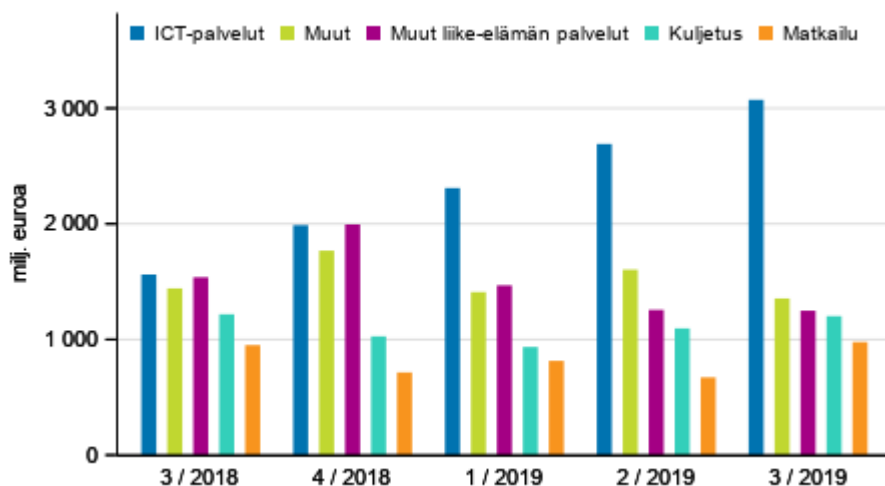

Tavaroiden ja palveluiden yhteenlaskettu vienti kasvoi 5 prosenttia ja tuonti yhden prosentin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Maksutaseen mukainen tavaravienti pysyi viime vuoden tasolla, mutta tavaratuonti laski prosentin.

ICT-palvelut viennin kasvun taustalla

Palveluviennin kasvu selittyy ICT-palvelujen viennin kasvulla: ICT-palvelujen vienti nousi vuodessa puolellatoista miljardilla eurolla, kun palveluiden ulkomaankaupan viennin kokonaismäärä on 7,9 miljardia euroa. Jos palveluista jätetään ICT-palvelut huomiotta, palveluviennin muutos vuoden takaiseen vuosineljännekseen on jopa negatiivinen. Palveluviennin laskua vuodentakaiseen neljännekseen verrattuna oli erityisesti henkisistä omaisuustuotteista saaduissa maksuissa sekä muissa liike-elämän palveluissa. Muiden palveluerien osalta viennin muutokset olivat maltillisia.

Kuvio 2. Palveluiden vienti palveluerittäin

Aasian vienti reippaassa kasvussa, kaupankäynti Ruotsin kanssa hiipunut

Vajaa kaksi kolmasosaa palveluviennistä suuntautuu Eurooppaan, ja puolet viennistä EU-alueelle. Euroopan osuus koko palveluviennistä on kuitenkin laskenut 3 prosenttiyksikköä viime vuodesta. Aasian vienti kasvoi 30 prosenttia viime vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Vienti Aasiaan kattaa 22 prosenttia koko viennistä.

Tarkastellessa palveluviennin kasvun komponentteja Aasian merkitys korostuu: viennin reilun miljardin euron kasvusta vain vajaa puolet syntyi Euroopan viennin kasvusta, kun taas reilu kolmannes selittyi Aasian viennin kasvulla. Esimerkiksi vienti Kiinaan kasvoi vajaan 170 miljoonaa euroa eli 42 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä.

Palvelukauppa Ruotsin kanssa on vähentynyt vuodentakaisesta. Palveluiden vienti Ruotsiin laski 7 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä, kun taas tuonti laski 15 prosenttia.

Vienti Britanniaan kasvussa

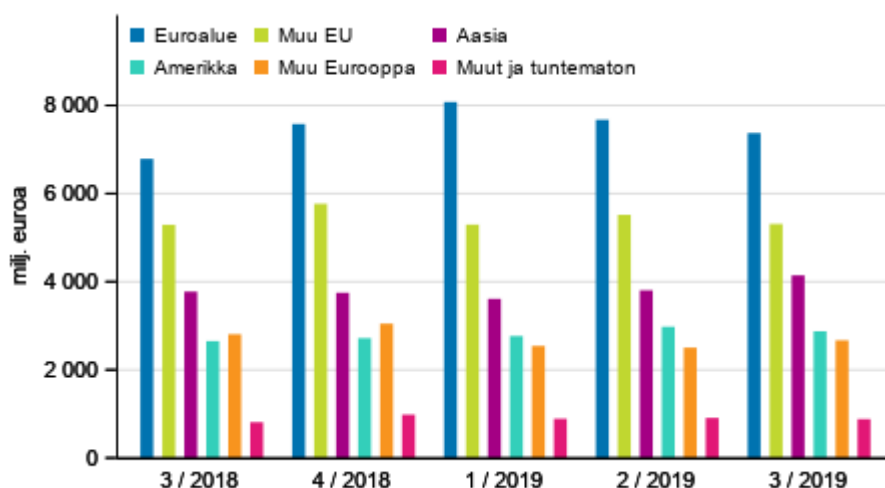
Palveluiden vienti Britanniaan on kasvanut 21 prosenttia edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Britannian osuus koko palveluviennistä on pysynyt vuodentakaisessa neljässä prosentissa. Palveluiden tuonti Britanniaasta ei ole muuttunut vuodentakaisesta.

Palveluiden tase noussut ylijäämäiseksi

Tilastokeskus on julkaissut palveluiden ulkomaankaupan tilastoa vuodesta 2015 alkaen. Vaikka tavaroiden tase on ollut vaihdellut ylijäämäisen ja alijäämäisen välillä, palveluiden tase on pysynyt kullakin vuosineljänneksenä alijäämäisenä. Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä palveluiden tase kuitenkin kääntyi reilun kahdensadan miljoonan euron verran positiiviseksi.

Palveluerien sisällä eniten ylijäämäisiä ovat ICT-palvelut, joissa vienti on 3,1 miljardia ja tuonti 0,9 miljardia euroa. Ylijäämää on siis noin 2,2 miljardia euroa. Ylijäämä on kasvanut reilusti tänä vuonna, sillä vuosi sitten ICT-palveluiden ylijäämä jäi reiluun 700 miljoonaan. Muutos selittyy ICT-palvelujen viennin voimakkaalla kasvulla. Lisäksi henkisistä omaisuustuotteista saatujen maksujen tase on reilun neljänsataa miljoonaa euroa ylijäämäinen. Muut liike-elämän palvelut ovat kaikista alijäämäisimpiä (1,4 miljardia euroa). Myös tässä erässä alijäämä on kasvanut yli kaksinkertaiseksi viime vuoden vastaavaan vuosineljännekseen verrattuna. Alijäämää kasvattavat niin muiden liike-elämän palveluiden viidenneksellä kasvanut tuonti kuin viidenneksellä laskenut vienti. Matkailun ja kuljetuspalveluiden alijäämät ovat sen sijaan maltillisempia.

Kuvio 3. Maksutaseen mukainen tavaroiden ja palveluiden vienti alueittain

Ulkomaankaupan tilastot

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on osa [maksutasetta](#). Tilasto sisältää tavaroiden ja palveluiden erittelyt tarkemmalla tasolla. Maksutaseessa noudatettavat maksutasekäsikirjan (BPM6) ohjeet ja suositukset ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidon järjestelmän (EKT 2010) kanssa. Kansantalouden tilinpito julkaistaan [neljännes-](#) ja [vuositasolla](#). Rajat ylittävän tavarakaupan tiedot julkaisee [Tulli](#). Tullin julkaisema tavarakauppa toimii lähdeaineistona tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa. Siihen tehdään määritelmistä johtuvia poistoja ja lisäyksiä maksutaseen mukaiseen tavarakauppaan pääsemiseksi.

Tullin tilastopalvelu, tilastot@tulli.fi, 029 552 335.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa.....	5
Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa.....	5
Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa.....	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa

	2018		2019		
	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	22 128	23 848	23 186	23 389	23 256
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	15 418	16 353	16 250	16 071	15 399
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	15 306	16 536	16 455	16 561	15 388
1.1.2 Tehtaaton tuotanto, valmistuttaminen ja välityskauppa	112	-183	-205	-490	11
1.2 Palvelut yhteensä	6 709	7 494	6 936	7 318	7 856
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	373	446	420	436	365
1.2.2 Kuljetus	1 218	1 027	935	1 096	1 202
1.2.3 Matkailu	951	715	815	672	978
1.2.4 Rakentaminen	92	93	39	49	74
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	124	143	118	142	125
1.2.6 Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	692	897	673	801	643
1.2.7 Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	1 562	1 989	2 310	2 691	3 073
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	1 538	1 995	1 468	1 256	1 249
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehityspalvelut	139	191	140	178	195
1.2.8.2 Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	494	631	391	339	337
1.2.8.3 Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	904	1 173	936	738	716
1.2.9 Muut palvelut	161	189	160	176	148

Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa

	2018		2019		
	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	22 784	24 509	22 939	23 650	23 092
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	15 620	16 381	15 126	15 753	15 462
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	16 351	17 219	16 201	16 678	16 276
1.1.2 Valmistuttaminen	-265	-325	-583	-420	-333
1.1.3 CIF-FOB -muunnos	-990	-1 038	-975	-1 009	-970
1.1.4 Muut erot	525	525	482	504	490
1.2 Palvelut yhteensä	7 164	8 128	7 814	7 897	7 630
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	369	434	368	362	334
1.2.2 Kuljetus	1 542	1 592	1 445	1 492	1 463
1.2.3 Matkailu	1 404	1 301	1 078	1 279	1 409
1.2.4 Rakentaminen	112	121	92	91	96
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	248	355	361	360	338
1.2.6 Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	193	247	247	212	208

	2018		2019		
	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes
1.2.7 Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	834	992	1 110	1 037	905
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	2 235	2 842	2 896	2 846	2 669
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehityspalvelut	388	574	839	805	818
1.2.8.2 Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	593	783	742	691	611
1.2.8.3 Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	1 254	1 485	1 314	1 349	1 241
1.2.9 Muut palvelut	227	243	216	217	208

Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa

		2018		2019		
		3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes
Tuonti	Yhteensä	22 784	24 509	22 939	23 650	23 092
	..Eurooppa	17 851	19 177	17 739	18 401	17 615
EU28	14 228	15 712	14 511	15 087	14 323
Euroalue	8 424	9 326	8 735	9 242	8 636
Alankomaat	1 307	1 446	1 277	1 359	1 239
Saksa	2 641	2 882	2 626	2 749	2 723
Euroalueen ulkopuolinen EU28	5 804	6 386	5 776	5 844	5 687
Britannia	948	998	1 005	922	902
Ruotsi	2 818	3 163	2 831	2 804	2 787
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	3 623	3 464	3 229	3 314	3 292
Venäjä	2 416	2 231	2 215	2 239	2 188
	..Amerikka	1 503	1 634	1 665	1 862	1 754
Yhdysvallat (USA)	1 074	1 110	1 146	1 334	1 275
	..Afrikka	239	248	195	161	148
	..Aasia	3 136	3 363	3 246	3 117	3 469
Kiina	1 426	1 510	1 370	1 374	1 628
	..Muut ja tuntematon	55	88	93	109	106
Vienti	Yhteensä	22 128	23 848	23 186	23 389	23 256
	..Eurooppa	14 889	16 396	15 917	15 697	15 354
EU28	12 081	13 347	13 374	13 194	12 684
Euroalue	6 789	7 579	8 078	7 676	7 373
Alankomaat	1 218	1 409	1 395	1 327	1 153
Saksa	1 652	1 821	2 382	2 029	1 839
Euroalueen ulkopuolinen EU28	5 292	5 768	5 296	5 518	5 310
Britannia	1 003	1 189	1 081	1 087	1 103
Ruotsi	2 893	3 099	2 889	3 026	2 890
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	2 809	3 048	2 543	2 503	2 671
Venäjä	1 335	1 447	1 044	1 036	1 094
	..Amerikka	2 652	2 720	2 768	2 978	2 875
Yhdysvallat (USA)	2 020	2 036	2 148	2 299	2 083
	..Afrikka	509	612	566	528	473
	..Aasia	3 775	3 749	3 611	3 805	4 144
Kiina	1 072	1 024	1 094	1 254	1 465
	..Muut ja tuntematon	302	371	324	380	409

Tietojen tarkentuminen

Maksutaseen mukaisten tavaroiden ja palveluiden tarkentuminen, milj. euroa

		1. julkistus	Edellinen julkistus (2019-09-20)	Uusin julkistus (2019-12-13)	Tarkentuminen
Tavaratuonti	2018Q1	15 117	15 212	15 212	95
	2018Q2	15 041	15 479	15 479	438
	2018Q3	15 423	15 620	15 620	197
	2018Q4	16 257	16 381	16 381	124
	2019Q1	14 858	15 512	15 126	268
	2019Q2	16 128	16 128	15 753	-375
Tavaravienti	2018Q1	15 450	15 405	15 405	-45
	2018Q2	16 004	16 338	16 338	334
	2018Q3	15 191	15 418	15 418	227
	2018Q4	16 183	16 353	16 353	170
	2019Q1	15 977	16 355	16 250	273
	2019Q2	16 372	16 372	16 071	-301
Palvelutuonti	2018Q1	6 776	6 806	6 806	30
	2018Q2	7 465	7 335	7 335	-130
	2018Q3	7 225	7 164	7 164	-61
	2018Q4	8 556	8 128	8 128	-428
	2019Q1	7 496	7 783	7 814	318
	2019Q2	7 860	7 860	7 897	37
Palveluvienti	2018Q1	6 378	6 344	6 344	-34
	2018Q2	6 770	6 348	6 348	-422
	2018Q3	6 716	6 709	6 709	-7
	2018Q4	7 873	7 494	7 494	-379
	2019Q1	7 040	6 953	6 936	-104
	2019Q2	7 196	7 196	7 318	122

Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto kuvaa Tavaroiden ja palveluiden vientiä ja tuontia karkealla tuote- ja aluejaottelulla neljännesvuositasolla. Tilasto kuvaa ulkomaankaupan kokonaisuutta ja muodostaa linkin IMTS-manuaalin (International Merchandise Trade Statistics, Tulli) ja BPM-manuaalin (Balance of Payments Manual, maksutase) mukaisen tavarakaupan välille. Palvelukaupan osalta noudatetaan Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan MSITS 2010 -käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa sisältyy vaihtotaseeseen, joten tilasto muodostaa osan Suomen maksutasetta. Maksutasetilastointi perustuu Suomen lakisääteisiin velvoitteisiin tuottaa ja raportoida maksutasetilastoa Euroopan keskuspankille (EKP) (EKP:n suuntaviivat EKP/2011/23) ja Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle Eurostatille (Euroopan komission asetus N:o 555/2012) sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF). Tilastotietoja käytetään myös kansantalouden tilinpidon ulkomaat -sektorin tietojen tuottamisessa.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on valtakunnallisesti kattava. Koska tiedot kysytään yritystasolla, tilastoa ei voi alueellistaa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Ulkomaankauppa on tapahtuma, jossa Suomessa sijaitseva ja ulkomailla sijaitseva taloudellinen toimija (esim. yritys) käyvät kauppaa. Tavaroiden ja palveluiden viennistä syntyy tuloa. Tavaroiden ja palveluiden tuonnista syntyy menoa. Tilasto kattaa kaikkien Suomen kansantalouteen kuuluvien toimijoiden väliset tavaroihin ja palveluihin liittyvät transaktiot ulkomaille sijoittuneen talousyksikön kanssa. Maksutaseessa tavara- tai palvelutransaktio perustuu taloudellisen omistajuuden muutokseen. Tilasto sisältää myös konsernien sisäisen tavara- ja palvelukaupan.

Tullin mukainen tavarakauppa mittaa Suomen rajat ylittävää tavarakauppaa. Se perustuu Euroopan yhteisön lainsäädäntöön, jossa on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Yhdistyneiden kansakuntien tilastotoimiston kansainvälisen tavarakaupan tilastoja koskevat suositukset (IMTS-manuaali).

Maksutaseen mukainen tavarakauppa perustuu puolestaan omistajuuden vaihtumiseen. Maksutaseen mukaiset tavarakaupan tietojen pohjana käytetään Tullin mukaisen tavarakaupan tietoja, mutta siihen tehdään BPM6-manuaalin mukaisia käsitteellisiä muutoksia. Muutokset sisältävät tavaroiden kuljetukseen liittyvän CIF-FOB-vähennyksen, välityskaupan lisäyksen, valmistuttamiseen liittyvät lisäykset ja poistot sekä muut tavarakaupan lisäykset ja poistot, kuten alustoimitusten tuonnin, palautukset, salakuljetuksen ja yksityishenkilöiden käymän verkkokaupan.

Palveluiden erittelyt perustuvat MSITS 2010 -manuaalin EBOPS 2010 palveluluokitukseen.

Palvelut on luokiteltu seuraavasti ja joidenkin palveluerien nimet muuttuivat 22.9.2017 alkaen

- Tuotannolliset palvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut
Uusi nimi: Huolto- ja korjauspalvelut, muualla luokittelemattomat
- Kuljetus
- Matkailu
- Rakentaminen ja projektitoimitukset
- Vakuutus- ja eläkepalvelut
- Rahoituspalvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat rojalit ja lisenssimaksut
Uusi nimi: Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualla luokittelemattomat
- Vanha nimi: Televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut
Uusi nimi: Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut
- Muut liike-elämän palvelut

- Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat julkishallinnon palvelut
Uusi nimi: Julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut, muualla luokittelemattomat

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilaston laatimiseen käytetään suoraa tiedonkeruuta ja muista taloustilastoista johdettua tietoa. Tulli kerää tiedot Suomen rajan ylittävästä tavaroiden ulkomaankaupasta sekä julkaisee ulkomaankauppatilastot. Tilastokeskus kerää tai johtaa kansainvälisen palvelukaupan sekä ulkomailta ulkomaille tapahtuvan tavarakaupan tiedot.

2.1 Tavarat

Maksutaseen mukaisessa tilastoinnissa tavarantuonnin arvot muutetaan Tullin tilastoimista CIF-arvoisista maksutaseen FOB-arvoiksi, jolloin rahdin ja vakuutuksen osuus tavarantuonnista siirretään kuljetus- tai vakuutusmenoihin. Lisäksi tuontiin lisätään alustoimitukset, joihin kuuluvat muun muassa satamissa ja terminaaleissa hankitut tavarat ja polttoaineet. Maittain jaetuissa tavarakauppatiedoissa vienti on tilastoitu määrämään, tuonti EU-alueelta lähetysmaan ja tuonti EU:n ulkopuolelta alkuperämään mukaan.

Tulli kerää rajat ylittävän tavarakaupan tilastoinnissa tarvittavat tiedot. Tiedot Suomen kaupankäynnistä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa saadaan tullausjärjestelmästä. EU:n sisäisestä kaupasta tuojat ja viejät ilmoittavat kuukausittain Intrastat-järjestelmän mukaiset tilastotiedot Tullille.

Tavarat kattavat irtaimen omaisuuden, jonka omistus siirtyy yhdessä maassa olevalta yksiköltä toisessa maassa olevalle yksikölle. Rajat ylittävä kauppatavara kirjataan maksutaseessa markkina-arvoon (FOB) ja siitä poistetaan rajat ylittävät tavarat joissa ei tapahtu omistajuuden muutosta.

Välityskauppa, ulkomailta ulkomailta valmistutettavaksi ostetut tavarat ja ulkomaille myyty tavara, joka on valmistettu ulkomailta kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa, kuten myös alustoimitusten tuonti. Yksityishenkilöiden verkkokauppa ja salakuljetus johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2 Palvelut

Palvelut ovat sellaisen tuotannollisen toiminnan seurausta, joka muuttaa niitä kuluttavien yksiköiden olosuhteita tai edistää tuotteiden ja rahoitusvarojen vaihdantaa. Palvelut eivät yleensä ole erillisiä eriä, joihin voisi kohdistua omistusoikeuksia, ja yleensä palvelua ja palvelun tuottamista ei voi erottaa toisistaan.

2.2.1 Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelu

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa tiedustellaan suomalaisten yritysten käymä palveluiden ulkomaankauppa. Tiedustelu kattaa tuotannolliset palvelut, muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut, kuljetuksen, rakentamisen ja projektitoimitukset, rahoituspalvelut (pl. FISIM), muualla luokittelemattomat henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut, muut liike-elämän palvelut sekä henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut.

Tiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tiedot kootaan neljännesvuosi- ja vuositiedonkeruulla suoraan yrityksiltä. Neljännesvuositiedusteluun valitaan noin 1 000 palveluiden ulkomaankaupan merkittävintä yritystä, jotka edustavat tilastossa itseään. Vuositiedustelu kattaa noin 2 000 yritystä, jotka valitaan tiedusteluun satunnaisesti. Satunnaisotos on ositettu ulkomaalaisomisteisuuden, henkilöstömäärän ja toimialan perusteella. Otostiedot korotetaan kattamaan tiedustelun ulkopuolelle jäävät yritykset. Vastaamattomien itseään edustavien yritysten tiedot imputoidaan edellisen vuoden vastauksen tai henkilöstömäärän perusteella.

2.2.2 Matkailu

Matkailuerään tilastoidaan kaikki muut matkasta aiheutuvat menot kuin maiden väliset kuljetukset, jotka luetaan kuuluvaksi kuljetuserään. Matkailuerään kuuluviksi luetaan myös risteilyistä, kausi- ja rajatyöntekijöistä sekä ulkomaisesta opiskelusta ja sairauenhoidosta aiheutuneet menot. Menojen osalta tilasto perustuu suomalaisten matkailu -tilastoon ja tulojen osalta majoitustilastoon sekä menetelmälliseen arvioon.

2.2.3 Kuljetus

Kuljetuspalvelut kattavat meri-, ilma- ja muiden liikennemuotojen henkilö- ja rahtikuljetuksen sekä niitä palvelevan toiminnan, joka sisältää mm. alusten maksamat ahtaus-, satama-, väylä- ja luotsimenot. Lisäksi kuljetuspalvelut kattavat posti- ja kuriiripalvelut. Kuljetusrahtitulot ovat suomalaisten varustamojen, lentotai kuljetusyhtiöiden ulkomaisten tavaroiden kuljetuksista ansaitsemia tuloja. Vastaavat menot ovat ulkomaisille kuljettajille maksettuja kuljetusmenoja.

Huomattava kuljetustuloerä on ulkomaisilta matkailijoilta saatu kuljetustulo, joka jakautuu merikuljetustuloon ja lentokuljetustuloon. Vastaavat menot ovat suomalaisten ulkomaisille kuljetusyrityksille maksamia menoja.

Kuljetuspalveluiden tulot kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa. Meri- ja lentoliikenteen rahtikuljetusmenot perustuvat Tullin mukaiseen tavarakauppaan tehtävään CIF-FOB -muunnokseen. Tieliikenteen rahtikuljetusmenot sekä posti- ja kuriiripalveluiden menot perustuvat palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedusteluun. Muut kuljetusmenot johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2.4 Muut palvelut

Tiedot ulkomaisista vakuutustuloista ja -menoista saadaan Finanssivalvonnan toteuttamasta vuosikyselystä. Kyselyssä ovat mukana kaikki Suomessa vakuutuksia myyvät yritykset. Tavaravakuutusta koskevat tiedot perustuvat pääosin Tullin määrävuosittain toteuttaman tavarakaupan rahti- ja vakuutuskyselyn tuloksiin. Lisäksi suomalaisilta yrityksiltä tiedustellaan palvelukyselyn yhteydessä niiden ulkomailta hankkimia vakuutuspalveluja.

Muualla luokittelemattomien julkishallinnonpalveluiden tiedot johdetaan kansantalouden tilinpidossa, kuten myös rahoituspalveluihin kuuluva FISIM, yksityishenkilöiden käymä sähköinen verkkokauppa sekä harmaa talous.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maksutasetilastojen laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi on kiinnitetty suurta huomiota käytännön kyselykehikkojen määrittelyyn ja rekisterien tarkkuuteen. Tietojen oikeellisuutta ja tarkkuutta tarkastellaan säännöllisesti. Suomen tilastot ovat herkkiä juuri kehikko- ja mittausvirheiden suhteen, koska Suomessa on kansantalouden kokoon verrattuna erittäin suuria kansainvälisiä yrityksiä.

Vuosikyselyihin perustuvat tiedot arvioidaan tilastovuoden neljännesvuositilastoihin. Siten tietojen saanti täydentyy ajan mittaan, mikä saattaa johtaa huomattaviin korjauksiin tilastoissa. Tulli korjaa kuukausittaisia ulkomaankauppätietoja vähitellen tilastovuotta seuraavan vuoden kevääseen saakka.

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tärkeimmät virhelähteet liittyvät vastauskatoon sekä yli- ja alipeittoon. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen yritysjoukkoon, joka kyselyllä halutaan tavoittaa. Tämän tiedustelun kohdalla lähinnä alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kaikkien vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrittäminen on haastavaa.

Palveluiden määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista relevanttia tietoa ovat yksi oleellinen virhelähde. Palveluerien määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin tiedustelun vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmistä, jolloin tieto on arvioitu yrityksessä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosittaiset tiedot julkaistaan samaan aikaan Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston kanssa eli noin 11 viikon viiveellä kunkin neljänneksen päättymisestä. Vuositiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syksyyn mennessä, kun kaikki perustiedot on saatu. EKP:n ja Eurostatin korjausrytmin mukaan suurimmat korjaukset tehdään aina maaliskuun ja syyskuun lopussa. Tuolloin korjataan kaikki edellisen vuoden neljännesvuositiedot, jotta ne saadaan yhteneviksi korjattavien vuositasen lukujen kanssa.

Myös päättynyttä vuotta edeltävän vuoden tietoja korjataan. Luvut tulevat lopullisiksi yli kahden vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppatilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://stat.fi/til/tpulk>.

Lisätietoja tilastosta antavat Yhteystiedot -sivulla mainitut henkilöt. <http://www.stat.fi/til/tpulk/yht.html>

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastoa laaditaan kansainvälisten tilastostandardien ja IMF:n maksutasekäsikirjan (6. painos vuodelta 2009) mukaisesti, mikä takaa tilaston vertailukelpoisuuden. Lisäksi käytetään Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia, jotka ovat linjassa maksutasekäsikirjan kanssa. Uuden tilaston julkaisu alkoi kesällä 2016.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on osaksi johdettu muista tilastoista. Tullin julkaisemien ulkomaankauppa- ja Tilastokeskuksen julkaiseman tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilaston välillä on eroja. Tulli julkaisee rajat ylittävän tavarakaupan, kun taas tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa ulkomaankauppa perustuu omistajuuden vaihdokseen. Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa kattaa kaikki sektorit ja palvelut.

Lisätietoja

Tommi Kaatrasalo 029 551 3320
Miia Korhonen 029 551 3420
Risto Sippola 029 551 3383

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa 2018, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2343-4228 (pdf)